

Zlatý roh

ZPRÁVODAJ OBCE STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

KVĚTEN 1997

ČÍSLO 5

2 Kč

Veřejná doprava má sloužit, ne vydělávat

Jedenáctikilometrová trať z Hanušovic do Starého Města pod Sněžníkem se proplétá stísněným údolím řeky Krupé a umožňuje spojení zdejších obyvatel s vnitrozemím. Městečko samé totiž leží téměř ztracené v klínu pohraničních hor a na vlakové dopravě je závislá převážná část jeho obyvatel. Kromě autobusů, svážejších k nádraží ve Starém Městě obyvatelé přilehlých vesnic a vesniček, kde mnohdy nežije ani 100 lidí, existuje zde pouze jediná autobusová linka do okresního města. V sobotu a v neděli nejedí autobusy vůbec.

"Vzhledem k počtu místních obyvatel je prakticky nemožné, aby všechny vlakové spoje byly plně obsazené a tudíž pro České dráhy rentabilní. To ostatně nebudou nikdy ani autobusy," říká starosta Starého Města Petr Trutman. "To však proto mají být naši občané odříznuti od světa?" vrtí nespokojeně hlavou. Zcela zásadní je podle něj nutnost, aby se stát jasně vyjádřil ke své dopravní politice. Stát by měl přesně deklarovat svoji povinnost zajistit základní dopravní obslužnost a rozhodnout, jakým způsobem to provede. "Každý nemá auto, aby byl na veřejné dopravě nezávislý," konstatuje P. Trutman. "A lidé se potřebují dostat do zaměstnání, na úřady, do nemocnic i za nákupy či za kulturou. Na autobusy doplácíme letos 380 tisíc korun, rozhodující je však pro nás doprava železniční."

Vzhledem k tomu, že vlakové spoje (tvořené většinou jedním malým motoráčkem řady 809) nebývají plně obsazené, ruší dráhy jeden spoj za druhým a od nového grafikonu má přijet poslední vlak od Hanušovic do Starého Města v 19.38 hodin. Protože jiné spojení neexistuje, jsou zdejší občané prakticky zbaveni možnosti vyjet si mimo hranice okresu. "I když je vlak obsazen třeba jen čtyřmi či pěti lidmi, znamená to snad, že jsou méněcenní nebo druhořadí?" ptá se starosta. Nejde však jen o jízdy za kulturou, návštěvy příbuzných či za jinými zájmy. Protože zaměstnanost na Staroměstsku stále klesá, jsou lidé nu-

cení dojíždět i za prací a v případě, že nemají spojení z odpolední směny, nemají šanci získat práci mimo své bydliště.

Staré Město pod Sněžníkem bylo po druhé světové válce prakticky vylištěno - 98 procent původních německých obyvatel muselo odejít a jejich místa zaujali přistěhovalci z vnitrozemí. Čeká Staroměstsko nové vylištění, tentokrát z důvodu odříznutí od světa? "Za posledních 40 let se zde nakupilo tolik problémů, které musí město řešit, že již nezbyvá čas na přesvědčování úředníků, kteří rozhodují o dopravní obslužnosti," poznamenává Petr Trutman. "Doprava patří k základnímu komfortu, který by měl stát svým občanům garantovat. Nedá se všechno přepočítávat na peníze. Naše obec přispívá na autobusovou dopravu, na zdravotní péči dětského lékaře, na místní knihovnu nebo i na provoz kina, i když je značně prodělečné. Stejně by se měl zachovat stát tam, kde prostředky obcí nestačí - konkrétně v železniční dopravě. A nemá-li na to prostředky, měl by jasně říci, kdo tedy bude zodpovídat za tento základní komfort, kterým na sklonku 20. století veřejná doprava rozhodně je."

Převzato z týdeníku OSŽ "OBZOR" z 10.3.1997

Starostové chtějí zpřísnit podmínky pro chov psů

Smečky potulujících se psů terorizují obyvatele měst a obcí na severu Moravy a ve Slezsku natolik, že starostové poslali parlamentu žádost, aby jim dal pravomoci přísněji trestat chovatele, kteří se o psy nestarají. Starosta Ludgeřovic na Opavsku se rozhodl k boji za přísnější zákony poté, co sám rozháněl holí smečku psů, která napadla listonošku a shodila ji z kola. Další dva lidi tam psi pokousali. Uvedl, že psi skáčou i na děti, protože v jejich taškách s učebnicemi cítí svačiny.

Karvinští zastupitelé se rozhodli žádat parlament, aby zpřísnil podmínky pro chov nebezpečných plemen psů poté, co jednoho člena tamního zastupitelstva nedávno pokousal volně pobíhající pitbult-

Z OBSAHU

- Ze zasedání obecní rady
- Odpověď "Pramenu ČTK" z minulého čísla
- V roce 1996 v ČR vymřelo jedno menší město
- Kulturní dům ve Starém Městě uvádí
- Poděkování
- Pohledy do minulosti
- Společenská kronika
- Volejbal žáků
- Úspěch našich gymnastek
- Hanušovická čtvrtka
- Soutěž
- Kino Staré Město pod Sněžníkem

riér. Během posledních dnů se podepsalo asi čtyři sta obyvatel Karviné pod petici, ve které žádají, aby zákon zakázal běžně chovat bojová plemena psů ve městech.

Obce jsou zatím proti bezohledným a nezodpovědným majitelům psů téměř bezmocné. Z poplatků, které za psy vyberou, nejsou schopny zabezpečit ani úklid jejich výkalů, natož zaplatit firmu, která by zatoulané psy odchytávala. Útulky pro psy jsou tak přeplněné, že byl odchyt přerušen, protože toulavé psy není kam umístit. Obce mají pravomoc upravit podmínky pro chov psů vlastní vyhláškou. V praxi je však skoro nemožné donutit člověka, jehož pes volně pobíhá, aby zaplatil pokutu za přestupek. Lidé většinou tvrdí, že pes není jejich. Proto starostové navrhuji, aby parlament schválil zákon, jenž obcím umožní zatoulaného psa, který někoho ohrožuje, utratit. K výzvě, aby zákonodárci zpřísnili podmínky pro chov psů, se připojili i zastupitelé obce Ivaň na Břeclavsku, kde zatoulání psi nedávno téměř skalpovali pitileté dítě.

□ /SW/

Ze zasedání obecního zastupitelstva 20.3.97

- 1) Obecní zastupitelstvo neschválilo prodej bývalé celnice č.p. 103 v Nové Senince.
- 2) Schválen byl záměr prodat dům č. p. 312 v Hornické ulici ve Starém Městě.
- 3) Starosta obce předložil členům obecního zastupitelstva návrh OR převzít do majetku obce dům č. ev. 18 ve Stříbrnicích (rekreační středisko RH Šumperk). Jednalo by se o bezúplatný převod za podmínky, že objekt by poté musel sloužit obecně prospěšným nebo humanitárním účelům. Stavební komise objekt posoudí a vydá své stanovisko.
- 4) Členové zastupitelstva schválili převzetí parcel č. 2/2 a č. 239, které jsou pod domy č. p. 356 a 357 v Jesenické ulici ve Starém Městě, do majetku obce.
- 5) Obecní zastupitelstvo schválilo zveřejnění záměru prodat pozemky parc. č. 208, 3244/30 a 3244/32 ve Starém Městě a parc. č. 179 a č. 1483 v Kunčicích.
- 6) Obecní zastupitelstvo schválilo zřízení místní knihovny od 1.4.1997. Obci bude převeden inventář v hodnotě 22.889,- Kč a 4 300 kusů knih.
- 7) OZ schválilo vstup Starého Města do zájmového sdružení měst a obcí s názvem "Regionální sdružení pro spolupráci pomezí Čech, Moravy a Kladska". Členy sdružení jsou města a obce okresů Trutnov, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Ústí nad Orlicí, Hradec Králové a Šumperk. Cílem tohoto sdružení je hranici přesahující spolupráce pohraničních regionů České republiky a Polska. Roční příspěvek je 1,- Kč za každého obyvatele, t.j. celkem 2.100,- Kč.
- 8) Členové obecního zastupitelstva schválili hospodaření obce za rok 1996.
- 9) Po rozsáhlé diskuzi schválilo obecní zastupitelstvo vyrovnaný rozpočet obce pro rok 1997 (v příjmech i ve výdajích 21.155 tis. Kč).

Pokračují práce na směrném územním plánu Starého Města. 80 % nákladů na zpracování SÚP hradí okresní úřad, 20 % pak obec. Před obhlídkovými halami v Kladské ulici budou provedeny sadové úpravy. Mateřské škole byl rozpočet povýšen o 8 tis. Kč na zakoupení pergoly a vybudování pískoviště. V plánu je oprava Nádražní ulice včetně úpravy a rozšíření křižovatky s ulicí Fučíkovou. Od sídliště Budovatelů bude položena další etapa horkovodu do všech budov základní školy a podél jižní strany náměstí do kotelny v č. p. 355 (u panelových domů v Jesenické ulici). Stavoprojekt Šumperk zpracovává architektonickou studii východní strany náměstí. První návrh je k nahlédnutí na obecním úřadě. V rozpočtu obce jsou zahrnuty finance potřebné na péči o obecní lesy. Na budově radnice je potřeba dokončit sanační omítky, odstranit cizorodé

prvky a nahradit je přírodním kamenem, obložit sokl pískovcovými deskami.

Do rozpočtu byly dodatečně zařazeny akce:

- oprava kapličky na Květné, pokud bude uskutečněn její převod do majetku obce
 - část školního dvora a náměstíčka u Matoušů
 - příprava stavby nového mostu u nádraží
- 10) Obecní úřad má připraveny podklady pro výměnu pozemků s a.s. Ligna Staré Město.
 - 11) Starosta obce informoval členy OZ o tom, že na některé práce při dokončování rekonstrukce mateřské školy na základní školu byl sepsán reklamační protokol. Za obě zúčastněné strany nyní jednají právní zástupci.
 - 12) Po doložení protokolu o měření koncentrace radonu bude zkolaudována služebna pohraniční policie na Kladském sedle.
 - 13) Po zapojení telefonních automatů dojde ke zrušení veřejných telefonních stanic. V případě zájmu dotčeného občana mu bude telefonní přístroj ponechán.
 - 14) Na státní silnici v Chrásticích je propadlá vozovka na můstku (u rybníka). Správa a údržba silnic vyřešila situaci umístěním dopravní značky s omezením rychlosti. Žádnou opravu cesty neprovedla.
 - 15) Obecní rada navrhla instalaci sprchovacího automatu na mince do tělocvičny. Toto řešení bylo cvičenci odmítnuto.
 - 16) V diskuzi k ostatním problémům v obci se hovořilo o volném pobíhání psů, znečišťování veřejných prostranství, uzavření obchodu v Chrásticích.

Ze zasedání obecní rady ze dne 7.4.1997

- 1) Obecní rada schválila kácení náletových porostů na mezech v majetku a.s. Ligna Staré Město. Je nutné připravit probírku meze u turistické cesty nad vodojemem u koupaliště, která je v majetku obce.
- 2) OR schválila stání pojízdné prodejny masa akciové společnosti Ligna v místních částech vždy ve středu od 10.00 do 14.00 hodin.
- 3) Na žádost Školského úřadu Šumperk jmenovala obecní rada jako zástupce obce do konkurzní komise na místo ředitele základní školy starostu mgr. Trutmana.
- 4) Obecní rada schválila letní skautský tábor junáků z Hradce Králové v údolí Prudkého potoka v Chrásticích.
- 5) 1. oddíl skautů a skautek Staré Město požádal o příspěvek ve výši 15.000,- Kč na opravu oken na domě č. 88 v Nádražní ulici, kde se nacházejí skautské klubovny. Obecní rada předává žádost k projednání obecnímu zastupitelstvu, navrhuje však příspěvek ve výši 3.000,- Kč.

- 6) Divadelní soubor ŠOK Staré Město požádal o příspěvek 20.000,- Kč na pořízení kulís, rekvizit, kostýmů a pod. Obecní rada předává žádost obecnímu zastupitelstvu, navrhuje příspěvek 5.000,- Kč.
- 7) TJ Baník Staré Město - oddíl odbíjené, požádal o dotaci 4.000,- Kč na nákup dressů a míčů. Oddíl sportovní gymnastiky požádal o 10.tis. korun na koupi velké molitanové žíněnky. Je nutné se znovu dotázat vedení oddílů, zda poslali žádost o příspěvek na OV ČSTV Šumperk dle dopisu ze dne 22.10.1996. Žádost oddílu odbíjené posoudí sportovní komise při rozdělování příspěvku pro tělovýchovné organizace z rozpočtu obce. Sportovní komise také posoudí, zda je koupě žíněnky potřebná, mohla by případně být i součástí inventáře ZŠ.
- 8) TJ Morava Staré Město žádá o finanční příspěvek ve výši 11.000,- korun na činnost pro rok 1997. Sportovní komise projedná žádost v souvislosti s rozdělením příspěvku obce na tělovýchovnou činnost z rozpočtu.
- 9) TJ Morava žádá o spoluúčast a vstřícné jednání při vybudování jezdeckého sportoviště na části parcely č. 2295 u fotbalového hřiště. Obecní rada postupuje žádost zastupitelstvu s tím, že v případě kupní smlouvy bude věcné břemeno - výstavba kanalizační větve A3a z Květné.
- 10) Mateřská škola a zvláštní škola žádají o finanční příspěvek na dopravu dětí na plavecký výcvik v částce 5.000,- Kč. Obecní rada schválila příspěvek ve výši 3 tis. korun.
- 11) Na jednání obecní rady se dostavil ing. Jiří Král. Informoval o orientačních závodech, které proběhnou v oblasti Paprsku ve dnech 14. - 15.6.1997. Zúčastní se okolo 1200 závodníků. Podobné závody, i když v menším rozsahu, budou probíhat i v několika dalších letech. Ing. Král nabídl propagaci obce i místních podnikatelů na startovních listinách, mapách a samostatných reklamních materiálech. OR odsouhlasila finanční příspěvek ve výši 5.000,- Kč. Pro nocleh závodníků bude bezúplatně poskytnut kulturní dům a tělocvična základní školy
- 12) Na dotazník k budování další etapy rozvodu kabelové televize odpovědělo 51 zájemců. Starosta obce projedná s firmou Kabel Plus podmínky realizace.
- 13) Ve středu 9.4.1997 proběhne jednání se zástupci firmy JENA Šumperk k výrobě plánů obce a orientačního značení. Obecní rada pověřuje stavební komisi zabývat se systémem a umístěním směrůvek. Obec zaplatí sloupy a směrůvky k veřejným budovám, směrůvky k provozovnám si každá organizace vybere a zaplatí sama.
- 14) Starosta obce seznámil členy OR se schváleným jízdním řádem autobusů. Ve školním roce bude autobus jezdit po trase Staré Město - Stříbrnice - Seninka

- Staré Město, Staré Město - Kunčice - Staré Město. Mimo školní rok pak bude jezdit po trase Staré Město - Kunčice - Stříbrnice - Seninka - Staré Město. Spoj s odjezdem ze Starého Města ve 13.30 hodin kapacitně nestačí. Řešit problém tím, že se autobus znovu otočí, nelze kvůli návaznosti na další linky.

- 15) Dne 24.4.1997 se v Praze uskutečnila mise vlámských podnikatelů k životnímu prostředí a ekologickým aktivitám.
- 16) Starosta obce předložil členům OR seznam osob, které se mají 14.4.1997 dostavit na OÚ s vysvětlením, jak nakládají s domovním odpadem.
- 17) V návaznosti na článek uveřejněný v Regionu informoval starosta obce o nezaměstnanosti ve Starém Městě. U redaktora novin reklamoval závěrečnou část článku a získal od něj příslušnou tabulku s textem.
- 18) Pan Václav Neuman nabízí pozemky v křižovatce ulic Nádražní a Fučíkovy výměnou za jiné pozemky v majetku obce o stejné kvalitě. Byly mu nabídnuty dvě volné stavební parcely v Lesní ulici a parcela mezi sídl. I. máje a řadovými garážemi.
- 19) Členové obecní rady projednali zápis z 15. zasedání kontrolní komise ze dne 27.2.1997.

IVVM: Nezaměstnaní prý mají většinou šanci

Téměř polovina tuzemské populace si myslí, že většina nezaměstnaných v ČR má možnost si zaměstnání najít, ale nechce se jim pracovat. Jak dále vyplývá z březnového průzkumu IVVM, více než 30 procent lidí se domnívá, že nezaměstnaní nemohou vhodnou práci sehnat. Nezáměr o práci jako hlavní příčinu nezaměstnanosti uvádí hlavně skupina podnikatelů a příznivci ODA a ODS.

□ Pramen: ČTK

Odpověď "Pramenu ČTK" z minulého čísla.

Nemyslím si, že Váš článek patřil do našich novin. Nejsou to noviny politické. Pro ni je dost prostoru v širokém spektru dnešního denního tisku, v rozhlasu a televizi. A navíc, proč ten ironizující nadpis? Podle mě vypadá dost trapně, protože se například ve stejném čísle novin píše o problémech se zajištěním dětského lékaře pro Staré Město. Myslet si, že si lidé přitom nevzpomenou na služby této ordinace dříve, kdy zde pediater ordinoval čtyřikrát týdně, je opravdu odvážné! A podobných případů je více, obchody na vesnici, problémy s dopravou... Ale nerad bych vyvolával tento druh polemiky. Na to jsou stránky Zlatého rohu příliš drahé!

□ Václav Černý

V roce 1996 v ČR vymřelo jedno menší město

V naší zemi ročně umírá více občanů, než se v ní narodí. Loni tak v ČR ubylo 22,3 tisíce obyvatel, uvádí se ve zprávě Českého statistického úřadu. Jinými slovy to znamená, jako by se za rok vylidnilo jedno menší okresní město. Minulý rok přitom nebyl výjimkou, k úbytku obyvatelstva dochází od roku 1994. Nepříznivou demografickou situaci nezachraňují ani zahraniční přistěhovalci. I s jejich započtením se celkový počet obyvatel ČR snížil o 12,2 tisíce lidí. Loni se v Čechách a na Moravě narodilo pouze 90,4 tisíce dětí. Je to nejméně za více než 200leté období, kdy se porodnost v naší zemi statisticky sleduje.

Pro porovnání uvádíme vývoj počtu obyvatel na Staroměstsku od roku 1990. I zde je patrný pokles. Údaj k 31.3.1997 je zkrácen tím, že v souvislosti s dokončením nových bytů v panelové zástavbě se do Starého Města přistěhovalo 14 nových rodin.

Celkový počet obyvatel ve Starém Městě vždy k 31. březnu:

Rok	Muži	Ženy	Celkem
1990	1051	1085	2136
1991	1093	1054	2147
1992	1080	1072	2152
1993	1082	1060	2142
1994	1068	1038	2106
1995	1056	1029	2085
1996	1038	1017	2055
1997	1059	1042	2101

Počet obyvatel k 31.3.1997 ve Starém Městě a jednotlivých částech:

Místní část	Muži	Ženy	Celkem
Staré Město	860	852	1712
Stříbrnice	76	59	135
Chrástice	43	52	95
Kunčice	43	38	81
Nová Seninka	24	30	54
Malé Vrbno	10	10	20
Velké Vrbno	3	1	4
Celkem	1059	1042	2101

NEPŘEHLÉDNĚTE

Den 31. květen 1997 je vyhlášen světovou zdravotnickou organizací (WHO) Světovým dnem bez tabáku. Jelikož bych chtěl ve Starém Městě k uvedenému dni zajistit pro zájemce o odvykání kouření kvalifikovanou přednášku, žádám zájemce, aby se co nejdříve přihlásili na adresu:

ing. Karel Volčák
Zemědělská č. 115
788 32 STARÉ MĚSTO P. SN.

"TOBACCO COSTS MORE THANK

WORLD NO-TOBACCO DAY

KULTURNÍ DŮM VE STARÉM MĚSTĚ UVÁDÍ

Dne 10.5.1997 zavítá do Starého Města jedna z předních umělkyní Brněnských divadel, herečka a zpěvačka paní

EVA VEŠKRNŮVÁ

sestra dnes první dámy České republiky, Dagmar Havlové.

V pořadu spíše klubového charakteru bude vzpomínat na dětství se sestrou, na divadelní dráhu i na cestu ke zdraví. Pořad je doplněn písněmi a songy.

Začátek představení je ve 20.00 hodin.
Vstupné je 20,- korun.

P O D Ě K O V Á N Í

Patnáctého března ve 13 hodin proběhl v Kulturním domě ve Starém Městě již 4. maskární bál pořádaný školní družinou při Základní škole Staré Město.

Těto akce se zúčastnilo 65 dětí, které si zatancovaly a zasoutěžily. Mohly obdržet sladký pamlsek a všechny si odnesly výhru z tomboly díky sponzorům:

Rudné doly F s.r.o. Staré Město

Olga Kampová	- Pečení pečiva
Marie Kampová	- Ubytování, potraviny
Alena Windová	- Králická chata
Eva Machálková	- Obuv
ing. Ludovít Ovčiarik	- Entes a TD s.r.o.
Eva Stöhrová	- Textil, módní doplňky
Jitka Matoušová	- Koloniál Bystřina
PhMr. Petr Kokeš	- Staroměstská lékárna
Dušan Šímo	- Truhlářství
Božena Veselá	- Česká spořitelna

S pomocí žáků z 2. stupně V. Pavlů, J. Divišové, K. Šmůlové, Š. Sučanové a se spoluprací p. uč. D. Divišové, p. uč. J. Chytilové, p. uč. V. Miškové a kulturního referenta pana V. Volného měla akce bezproblémový průběh. Z utržených peněz mají děti ve školní družině obohacenu pracovní výchovu o stavebnice Cheva.

Na 5. maskární bál se těší

Jana Šmůlová

Pohledy do minulosti

29. ČÁST

Dnešní pohled do minulosti bude pohledem do zemědělské velkovýroby, jak ji zde v letech 1949 - 1992 realizovaly JZD a ČSSS (Československé státní statky), později Státní statek, n. p.

Po roce 1945 hospodařili noví osídlenci na přidělených usedlostech ve Starém Městě soukromě až do roku 1949 a vykonávali při tom i práce povoznické - odváželi v zimním období z místních lesů dřevo na hanušovické pily. Po sklizni uvedeného roku založili JZD II. typu, což předpokládalo společné práce v rostlinné výrobě na pozemcích částečně už zcelených, ale nadále individuální živočišnou výrobu na svých usedlostech. Šest rolníků do JZD nevstoupilo, ti hospodařili samostatně až do roku 1955 a 1956, kdy pět z nich předalo své usedlosti ČSSS a vstoupilo k nim do zaměstnání. Pan Pešfál hospodařil soukromě dál a vykonával i povoznické práce pro MNV. Pro hospodaření v okolních obcích, jejichž osídlování až na Novou Seninku probíhalo málo uspokojivě až do roku 1948, kdy přišly rodiny reemigrovaných Slováků z Rumunska, bylo v roce 1946 vytvořeno Horské pastvinářské družstvo se sídlem ve Starém Městě, které mělo zajistit především péči o živý inventář zemědělských usedlostí po v roce 1946 odsunutých Němcích. Blíže o tom všem v Pohledech 3/95, které pojednávají o poválečném osídlování.

Naše JZD hospodařilo na katastru obce Staré Město (ale bez Štěpánova, Vrbna a Hajmrlava) v letech 1950 - 1960. Po celou dobu byl jeho předsedou p. Josef Pacal. Po sklizni v roce 1951 přešlo JZD na vyšší III. typ hospodaření, který předpokládal společné ustájení dobytka a odměňování

podle pracovních jednotek a vneseného majetku. 103 kusů hovězího bylo svedeno do čtyř větších stájí - na č.p. 138 - 40 ks, na č.p. 82 - 30 ks, do č.p. 46 - 20 ks a na č.p. 121 - 13 ks. Tyto objekty dnes známe jako "U Majdiaků, bývalé ředitelství státního statku, Silven a dům paní Wagneřové." V roce 1955 byla dána do provozu nově vybudovaná drůbežárna v Polní ulici se zástavy několika stovek kusů drůbeže. JZD v té době hospodařilo na 175 ha půdy, z ní mj. členové vyprodukovali 375 q žita, 178 q ječmene, 406 q ovesa, 77 q pšenice a 337 q směsek na 108 ha a 3000 q brambor na 49 ha polí. Len byl pěstován na 23 ha. V té době mělo družstvo 31 členů, ale následující léta se už uvádí jen 21 členů z 8 rodin. Kronika zanechala dvakrát i vyloučení celkem pěti členů. Množství zemědělské půdy se také postupně snižovalo, v roce 1959 mělo JZD už jen 135 ha, z toho 84 ha orné. Nejlepších hektarových výnosů dosáhli družstevníci v letech 1957 a 1959: pšenice 23,5 q, žito 20,4 q, oves 18,4 q, ječmen 19,6 q, len stonky 32 q, brambory 169 q, krmná řepa 266 q. V roce 1959 vyrobili 82.700 l mléka, 4.266 kusů vajec, 96 q hovězího a 52 q vepřového masa. Dojivost na jednu krávu činila 2.067 l. 19 družstevníků v tomto roce odpracovalo 8.481 jednotek, za jednu se vyplácelo 12 Kčs a 2,04 Kčs v naturáliích. Všechny družstevní rodiny měly i vlastní záhumníky, chovaly většinou jednu krávu, vepře a drůbež. Kronikářka v tomto roce zaznamenala i 2.122 brigádnických hodin odpracovaných občany města jako pomoc při sklizních. Koncem roku chovali v družstvu 96 kusů skotu, z toho 40 krav, 39 prasat (9 prasníc), 160 ks drůbeže (90

nosnic) a 5 koní. Dále měli 2 traktory, 2 sečí stroje, 3 samovazy, 1 mlátičku a 4 vyorávače brambor, 3 rozmetadla hnojiv a 3 obrabeče sena. Po sklizni v roce 1960 byli členové družstva pracovníky okresní zemědělské správy přesvědčeni, aby v rámci vytváření větších zemědělských celků ukončili činnost družstva a předali své pozemky, hospodářské zvířectvo a veškerý inventář ČSSS Staré Město. Většina z nich také nastoupila u státního statku do zaměstnání.

ČSSS mají své ředitelství ve Starém Městě od 1. 1. 1949. Převzaly veškerý majetek pastvinářského družstva. V tom roce vznikla i ředitelství ČSSS v Žulové, Javorníku, Hanušovicích a Šumperku a koncem roku hospodařily ČSSS na 20 % zemědělské půdy v okrese. Naše ČSSS měly své ředitelství na náměstí v č.p. 68 a jednotlivá hospodářství ve všech okolních obcích. Až do roku 1960 k našemu statku patřily i obce Ostružná, Ramzová, Branná a Habartice. Na katastru Staré Město hospodařily jen ve Štěpánově, Vrbně a Hajmrlově. Ve druhé polovině 50. let měl statek třístupňové řízení (ředitelství - oddělení - hospodářství), jinak bylo vždy řízení jen dvoustupňové. V letech 1952 - 1953 přišly pracovat na hospodářství ČSSS rodiny z tzv. Akce K, tj. rodiny vystěhované násilně z vnitrozemí. Bylo jich celkem 18, tři z jižní Moravy, jedna z jižního Slovenska a ostatní ze středních Čech. Nejvíce jich bylo umístěno v Hynčicích - šest, čtyři osídlily dosud prázdné domky ve Vikanticích, tři v Senince, po dvou v Ostružné a ve Stříbrnicích a jedna v Kunčicích. Některé se po několika letech vracely zpět, natrvalo zde zůstaly jen tři. Podle kroniky chovaly ČSSS v té době 2.490 ks skotu, 2.300 vepřů, 2.200 ovcí, (první ovčiny byly postaveny ve Vrbně v r. 1949). Hektarové výnosy se pohybovaly od 17,5 q u ovesa do 24 q u ječmene, brambor sklízeli 150 - 280 q/ha. Pěstoval se i třeba mák s výnosem 11,5 q a chovaly se i včely ve Stříbrnicích, v Kunčicích a za zotavovnou Morava. Kronika zaznamenala i nejnižší výsledky rostlinné výroby té doby - 7,3 q žita, 10,2 q ovesa, 10,5 q ječmene a 61 q brambor v roce 1955. Kombajny ještě nebyly, obilí se v tom roce nestačilo ani všechno svézt, deštivý podzim začal velmi brzo. Navíc ale 50. léta byla ve znamení častých organizačních změn a příliš často se střídali vedoucí pracovníci včetně ředitelů. Za prvních jedenáct let jich bylo pět - pp. Kozlovský, Svoboda, Jurča, Lesniak a Vidlák. Teprve v roce 1960 na tomto postu nastoupil p. J. Hlavica a situace se stabilizovala. Někdy v té době byly také ČSSS reorganizovány

Družstevníci u mlátičky rok - 1959

Mechanizovaná sklizeň slámy rok - 1987

na zcela samostatné hospodářské jednotky, a i u nás tehdy vznikl Státní statek n. p. Na začátku 70. let byl jmenován ředitelem p. Č. Žák, ale po něm od poloviny 80. let do konce existence statku byli opět tři - ing. Seidenglanz, ing. Macek a ing. Chytka. Za 44 let existence statku však stojí za zaznamenání některá čísla zemědělské produkce i ostatní činnosti pro budoucí porovnávání.

Rok 1981 byl rokem klimaticky příznivým. Statek hospodařil na 3.534 ha půdy, z toho bylo 2.037 orné. Měl 396 zaměstnanců, a na 940 ha vypěstoval 21.222 q obilovin, nejvyšší hektarový výnos byl na 166 ha žita - 30,3 q. Poprvé sklídlil potřebných 40 tis. tun zelené píce, sena se však stále nedostávalo. Na 60 ha sklídlil 10.480 q brambor a dodal na trh 7.540 q. Len se pěstoval na 150 ha a sklízelo se 3.479 q stonků a 382 q semene. V živočišné výrobě statek choval 660 krav, 1.632 mladého skotu, 393 telat a 750 ovcí. Mléka se vyrobilo 1,9 mil. litrů, do mlékárny bylo dodáno 1,6 mil. Přímé náklady na výrobu jednoho litru činily 3,64 Kčs. Přírůstek u mladého skotu byl 0,73 kg, náklady na výrobu 1 kg masa činily 26 Kčs. Na trh statek dodal 2.800 q hovězího. Průměrná mzda činila 2.785 Kčs. Celkové výnosy hospodaření činily 53,5 mil., náklady 57,2 mil. korun, plánovaná ztráta 3,9 mil. Kčs nebyla celá vyčerpána. Od roku 1978 statek prováděl meliorace půdního fondu. Začalo se 56 ha ve Stříbrnicích, kde se ještě projevovaly nezkoušenosti projektantů i dodavatelů, začátkem 80. let pokračovaly meliorace v údolí Krupé pod Starým Městem.

Do zemědělské výroby patřila až do roku 1964 i činnost naší mlékárny (roh ulice Lipové a Nádražní). Jejím vedoucím byl p. Vl. Tesař a pracovalo zde 6 zaměstnanců. Např. v roce 1959 vykoupila od našeho statku a JZD 1.502.398 litrů mléka o tučnosti 3,65 % a vyrobila z něj 471.491 l konzumního mléka, 2.724 l smetany, 43.339 kg másla, 102.802 l podmásli, 36.464 kg salámového sýru, 10.084 kg tvarohu a 14.084 ks jogurtu JOVO. Největší zaznamenaný nákup mléka je z roku 1961 - 1.873.225 litrů. Zaznamenat by se

mělo i zřízení zemědělské učňovské školy v roce 1958, i když byla v provozu jen tři roky a poté byli žáci přeraženi v rámci integrace tohoto typu škol do Zábřehu (dívky) a do Hanušovic (chlapci). V 1. ročníku bylo 16 žáků, v dalším potom 23 a 20 žáků. Internát byl zřízen ze zemědělské usedlosti č.p. 82 (pozdější ředitelství statku). Pro výuku uvolnila třídy ZDŠ, její ředitel p. Hejl byl i ředitelem ZUŠ.

Rok 1985 byl klimaticky méně příznivý a 482 pracovníků statku v něm vyrobilo na 915 ha 25.190 q obilovin (nejvyšší výnosy měla pšenice Mironovská 34,6 q, ječmen Zenit 36,1 q a žito Daňkovské 38,9 q), na 65 ha bylo sklíženo 14.064 q brambor (216 q/ha patří mezi nejlepší výsledky v historii, odrůda NORA dala 266 q/ha). Od 604 krav nadojili 2.230.749 l a náklad na výrobu jednoho litru se snížil na 2,90 Kčs. Přírůstkem 0,61 kg u mladého dobytka skončil statek na 4. místě z 19 zemědělských podniků okresu. Zajímavé by mohlo být i to, že se každoročně provádělo ocenění veškeré konzervované píce v zemědělské oblastní laboratoři v Dubicku a náš statek byl v tomto roce v senáži 9., v bílkovinné siláži 10., v seně 16. a v kukuřičné siláži 17. Průměrná mzda v tomto

roce byla 3.349 Kčs. Jedno z posledních hodnocení zemědělské výroby na státním statku za rok 1989 konstatuje, že vývoj hospodářské činnosti je stále málo uspokojivý. Největší problém vidí v nízké produktivitě práce a ve vysokých nákladech na výrobu. Příčiny jsou dvojí - objektivní spatřuje v nepříznivých klimatických podmínkách a subjektivní v ne zcela vhodné struktuře výroby. Domnívá se, že nadále se zemědělská výroba u nás neobejde bez významné pomoci státu. Jak tento závěr naznačuje, největším problémem hospodaření byla nízká efektivita. Tu tento pohled nepostihuje, není to zdaleka tak jednoduché s ohledem na všechny různé diferenciaty a jiné příplatky, subvence, dotace, příplatky k novým cenám, různé míry zisku atd. Tento pohled si dnešní Pohledy klást nemohly. Šlo v nich jen o to zaznamenat pro kroniku i pro vás čísla o výrobě. Kolik čeho tento region v té době produkoval.

Úplně závěrem ještě jednu věc k působení statku v našem regionu. Snad bychom neměli zapomenout, že od počátku 60. let postavil na Staroměstsku více jak 200 bytů, z toho asi 20 na vesnicích. I když ty poslední v sídl. Budovatelů už nedostavěl. Zemědělská ulice, sídl. 1. máje, sídl. Květná, část Polní ulice svědčí o tom, že vedení podniku nebyli jeho zaměstnanci lhostejní. Hlavně v období ředitelování p. Žáka, který spolu s ing. Chytkou a vedením odborů dovedli ocenit těžkou práci ve zdejších obtížných podmínkách a umožňovali všem se účastnit řady poznávacích a rekreačních zájezdů i pobytů v tuzemsku i zahraničí. Velké podpory se dostávalo i dětem, a to nejen statkovým. Ocenit je třeba i péči statku o dětská zařízení celého regionu.

31. 1. 1993 byla u Okresního soudu v Ostravě zapsána a. s. Ligma. Jejím zakladatelem se stal Fond národního majetku. Historie našeho statku tím skončila.

□ Václav Černý, kronikář

Trhač lnu se u nás osvědčil - 80. léta

Společenská kronika

Životní jubilea v měsíci květnu

70 let

Juhaňáková Anežka	11.5.1927	Staré Město, Kunčice 60
Mondeková Anděla	29.5.1927	Staré Město, Nová Seninka 3

75 let

Navrátilová Drahomíra	6.5.1922	Staré Město, Česká 169
Brodská Marie	16.5.1922	Staré Město, Jesenická 204

85 let

Srdová Marie	31.5.1912	St. Město, nám. Osvobození 108
--------------	-----------	--------------------------------

Jubilantům přejeme do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti!

Svatby

Váňa Vlastimil a Mösnerová Gabriela	28.3.1997
Talpa Kamil a Mlčochová Lenka	5.4.1997

Přejeme společnou cestu životem radosti, lásky a štěstí!

Narozené děti

Plachetková Lucie	8.3.1997	Staré Město, Malé Vrbno 143
Skotáková Hana	18.3.1997	Staré Město, Stříbrnice 23
Haltmar Vojtěch	21.3.1997	Staré Město, Kunčice 100
Girga Evžen	7.4.1997	Staré Město, Stříbrnice 56

Přejeme klidné a šťastné prožití dětství!

Touto fotografií se vracíme k článku o lyžařské vycházce mateřské školy, uveřejněném v dubnovém čísle.

HANUŠOVICKÁ ČTVRTKA

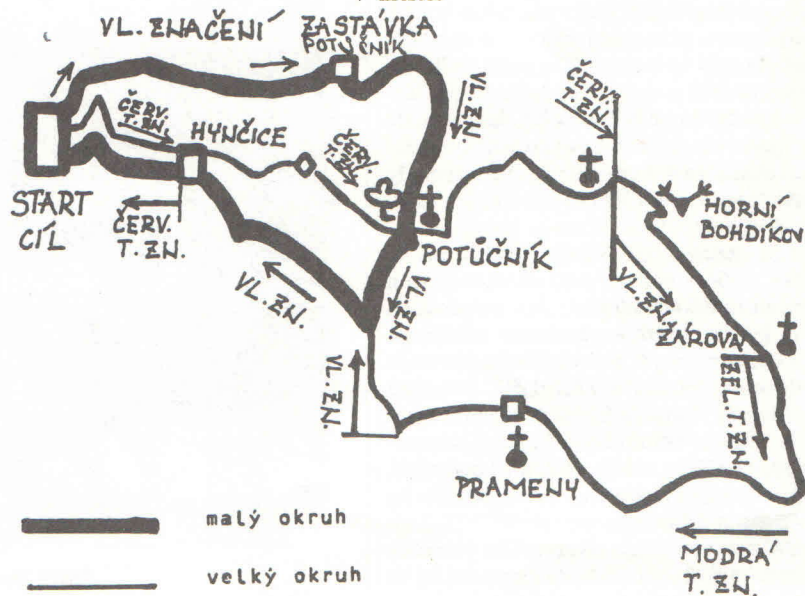
Dne 10.5.1997 pořádá SK a FK Hanušovice tradiční dálkový pochod Hanušovická čtvrtka. Délka tras 15 a 25 km (viz. mapka).

Start a cíl je na fotbalovém hřišti v Hanušovicích. Prezentace od 8.00 do 8.30 hodin. Startovné 20,- Kč pro děti a 25,- Kč pro dospělé (obsahuje občerstvení).

Zveme všechny příznivce turistiky.

Malý okruh - start hřiště Hanušovice, po vlastním značení podél říčky Branná a tůň do obce Potůčnick. Dále pak vpravo po místní komunikaci do horního Potůčnicku k lípě. U lípy vpravo stále po vlastním značení do Hynčic, z Hynčic po červené turistické značce na hřiště.

Velký okruh - start hřiště Hanušovice, po červené turistické značce směr Hynčice, Potůčnick, Horní Bohdíkov. Dále po vlastním značení obcí Žárová ke kostelu.

Volejbal žáků

Dne 11.4.1997 sehrály žákyně naší základní školy volejbalový zápas s SK Hanušovice a při dobré hře všech hráček dokázaly vyhrát 0 : 5.

Při odvetném utkání 16.4.1997 ve Starém Městě však smíšené družstvo zklamalo a prohrálo 1 : 4.

Přesto všem hráčkám i hráčům děkuji za jejich snahu.

□ Trenér Jaroslav Brachtl

Úspěch našich gymnastek

Ve středu 9.4.1997 se konal v tělocvičně sportovní školy IV. Základní školy v Šumperku okresní přebor škol ve sportovní gymnastice mladších a starších žákyn. Pro větší náročnost této soutěže a po změně pravidel výborem AŠSK Šumperk, která umožňuje start výkonnostním gymnastkám šumperského oddílu, účastní se této soutěže už jen několik největších sportovních škol ze Šumperka a ze Zábřehu. Tím víc je cenné 2. místo obou družstev staroměstských děvčat, z nichž mnohé byly více než důstojnými soupeřkami závodních gymnastek IV. ZŠ. Je třeba vyzdvihnout především 4. místo M. Lapčíkové, 5. místo J. Koňarikové, 6. místo M. Jílkové, 8. místo D. Široké a 9. místo L. Vogelové.

Blahopřejeme.

Od kostela po zelené turistické značce směr Velké Losiny. Před Losinami při křížení zelené s modrou pokračovat vpravo po modré na Prameny. 1,5 km na Prameny přechod na vlastní značení až do Hynčic. Z Hynčic po červené do Hanušovic na hřiště.

Soukromá

elektro opravna ESPRO Jeseník

provádí

ve Starém Městě a okolí tyto
opravy elektrospotřebičů:

Ve Vašich bytech

- chladničky a mrazničky
- automatické pračky
- elektrické sporáky, bojler, AKU kamna

Dílensky

- klasické pračky a ždímačky
- vysavače, mixery, žehličky
- kulmy, fény a další elektrospotřebiče

Volejte tel.: 0645/2160

ESPRO - CHUDĚJ

Školní 52, 790 01 JESENÍK

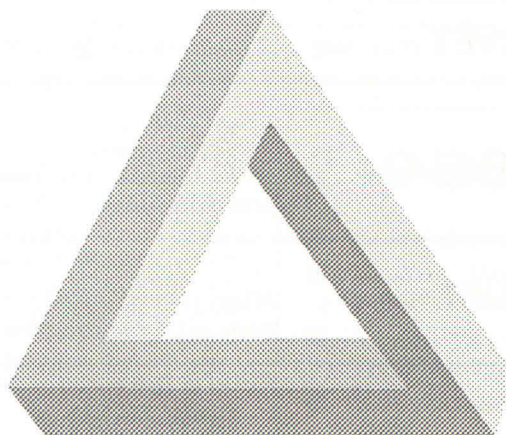
Prodám rodinný domek
4 + 1 s hospodářskou
budovou a zahradou v
Pustých Žibřidovicích.
Ihned volný.

Informace na telefonu
0649/230 123.

ZNOVU UPOZORŇUJEME MAJITELE KABELOVÉ TELEVIZE

V případě jakékoliv poruchy
na příjmu volejte tato
telefonní čísla:

216 819 (Šumperk)
- p. Dvořák
068/ 555 111 7 (Olomouc)

SOUTĚŽ + SOUTĚŽ + SOUTĚŽ + SOUTĚŽ

V devátém čísle předloňského ročníku Zlatého rohu byla vyhlášena soutěž, která by měla oživit zájem o místní historické, architektonické, geografické, případně i ekologické zajímavosti obce.

V soutěžním úkole č. 20 se jednalo kapličku na modré turistické značce nad obcí Šléglov. Nachází se v nadmořské výšce 730 metrů. Z úplných odpovědí (na obě části otázky) byla vylosována Anna Pařízková, bytem Staré Město, Zemědělská ul. č. 116. Obdrží od nás odměnu 100,- Kč, pokud se pro ni dostaví na obecní úřad do účtárny.

Blahopřejeme!

Soutěžní úkol č. 21

*Kde se nachází kříž z fotografie
a jaký motiv je na něm?*

Těšíme se na Vaše odpovědi.

SOUTĚŽNÍ ÚKOL Č. 21

Odpověď:

Soutěžící:

Bydliště:

KINO STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

KVĚTEN 1997

Pátek 2.	13.30 hod	Vstupné: děti 15,- Kč dospělí 20,- Kč
PTÁK OHNIVÁK (91 min) <i>Filmová pohádka ČR a SRN.</i>		
Sobota 3.	17.30 a 20.00 hod	Vstupné: děti 16,- Kč dospělí 28,- Kč
ZELENÝ SVĚT (133 min) <i>Příběh o muži, ženě a hře, kterou společně hrají.</i>		
Úterý 6.	17.30 a 20.00 hod	Vstupné: děti 14,- Kč dospělí 28,- Kč
SPACE JAM (87 min) <i>Americká komedie kombinuje techniku hraného a animovaného filmu. Přípravení zvítězit!</i>		
Sobota 10.	20.00 hod	Vstupné: 28,- Kč
ČAS ZABÍJET (110 min) <i>Mladý právník a jeho asistentka bojují za záchranu otce znásilněné dívky. Čas otázek, čemu věřit, čas pochybností, na co se spolehnout. Mládeži nepřístupný.</i>		
Úterý 13.	17.30 a 20.00 hod	Vstupné: děti 14,- Kč dospělí 28,- Kč Do
ŠEPTEJ (82 min) <i>Milostný příběh ČR. Na křídlech adrenalinu, lásky a fantazie. Doporučená přístupnost od 12 let.</i>		
Pátek 16.	17.30 a 20.00 hod	Vstupné: děti 16,- Kč dospělí 28,- Kč
ZAMILOVANÝ PROFESOR (95 min) <i>Bláznivá komedie o muži mnoha tváří a podob. V hlavní roli Eddie Murphy s hlasem Oldřicha Kaisera. Dabováno.</i>		
Sobota 17.	20.00 hod	Vstupné: 28,- Kč
VÝKUPNÉ <i>Bohatý a mocný muž, žijící spokojeným rodinným životem se ocitá na dně, když mu neznámí vyděrači unesou syna... Mel Gibson v hlavní roli strhujícího thrilleru. Mládeži nepřístupný.</i>		
Pátek 23.	13.30 hod	Vstupné: děti 10,- Kč dospělí 20,- Kč
PAN TAU (70 min) <i>Český film pro děti.</i>		
Pátek 23.	17.30 a 20.00 hod	Vstupné: děti 14,- Kč dospělí 28,- Kč
DRAČÍ SRDCE (103 min) <i>Uvěřte! Pohádkový příběh spojuje prvky z různých legend a z dobrodružných vyprávění.</i>		
Pátek 30.	16.00 hod	Vstupné: děti 14,- Kč dospělí 28,- Kč
O TŘECH RYTÍŘÍCH, KRÁSNÉ PANÍ A LNĚNÉ KYTLI (76 min) <i>Strach, láska a statečnost v rytířské romanci z dob, kdy zemřít pro krásu největší byla cnota. Novou výpravnou pohádku ve stylu Nesmrtelné tety natočil Vladimír Drha.</i>		
Sobota 31.	17.30 a 20.00 hod	Vstupné: 28,- Kč
GIMMER MAN (92 min) <i>Vystoupil ze světa stínů, aby trestal zlo a násilí. Akční filmová hvězda Steven Seagal tentokrát v roli policajta v podezření. Doporučená přístupnost od 12 let.</i>		

Změna programu vyhrazena!

Připravujeme na červen: Dlouhý polibek, Útěk z L.A., 12 opic, Domů na svátky, Odvaha pod palbou, Denní světlo, Báječný den